

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ladislavy Mentbergerové a soudkyň Mgr. Lucie Markové a Mgr. Lucie Jackwerthové ve věci

žalobce: **L. V.**, narozený xxx
bytem xxx

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2

o upuštění od neoprávněných zásahů do práv žalobce, odstranění následků zásahu a
o nemajetkovou újmu,
o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 16. června 2022, č.
j. 14 C 34/2021-176,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal, aby žalované byla uložena povinnost zdržet se specifikovaných zásahů do práv žalobce na ochranu osobnosti činěných v rámci činnosti dotčeného orgánu státu – Městského soudu v Praze, který jedná jako soud odvolací ve věci jednotlivých odvolání do jednotlivých rozhodnutí vydaných v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 11 P 50/2015 ve věcech péče o nezletilé, a to v odvolacích řízeních vedených pod žalobcem specifikovanými spisovými značkami (výrok I.), zamítl žalobu, aby žalované byla uložena povinnost odstranit odčinitelné následky neoprávněného zásahu do práv žalobce tím, že odklídí svá vadná (žalobcem specifikovaná) rozhodnutí senátu 72 Co Městského soudu v Praze, dále Spr 1138/2018 a aplikuje všechny možné zákonné prostředky nápravy (výrok II.), zamítl žalobu, aby žalovaná byla povinna zaslat žalobci omluvu (výrok III.), zamítl žalobu, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci náhradu nemajetkové újmy 1 000 000 Kč (výrok IV.) a uložil žalobci zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 600 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok V.).
2. Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal proti žalované výše uvedených nároků s tím, že činností senátu Městského soudu v Praze 72 Co v rámci jednotlivých specifikovaných odvolacích řízení proti rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 9 v opatrovnickém řízení vedeném u něj pod sp. zn. 11 P 50/2015, v němž žalobce vystupuje jako otec nezletilého, došlo k zásahům do jeho osobnostních práv. Žalovaná se bránila tím, že v předmětném řízení nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. a ani žádné z rozhodnutí nebylo pro nezákonnost zrušeno.
3. Soud prvního stupně své rozhodnutí odůvodnil tím, že mezi účastníky bylo nesporné, že ani jedno z žalobcem specifikovaných rozhodnutí senátu 72 Co Městského soudu v Praze nebylo zrušeno či změněno. Stížnost žalobce vedená pod sp. zn. Spr 1138/2018 nebyla shledána důvodnou s tím, že stížností se nelze domáhat přezkumu postupu soudu ve výkonu nezávislé rozhodovací činnosti. Žalobce byl účastníkem opatrovnického řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 11 P 50/2015 jako otec nezletilého.
4. Soud prvního stupně věc právně posoudil podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále „OdpŠk“) a uzavřel, že ve věci nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu ani vydání nezákonného rozhodnutí. Režim odpovědnosti státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem dopadá na úkony učiněné mimo rozhodovací činnost, nebo sice v jejím rámci, avšak za podmínky, že se v obsahu rozhodnutí neprojeví (odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 799/10, Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2778/2010). Případné vady či nesprávnosti spočívající v postupu orgánu státu, které se projeví v obsahu rozhodnutí, mohou být zvažovány jedině z hlediska odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím. Žádné nezákonné rozhodnutí ve smyslu OdpŠk pak v namítaném řízení vydáno nebylo. Pokud měl žalobce za to, že v řízení došlo k nevhodnému chování soudních osob, narušování důstojnosti, mohl se obrátit na orgány státní správy soudů se stížností, avšak netýkající se rozhodovací činnosti. Žalobce napadá rozhodovací činnost a věcný postup soudů, avšak žalovaná z pozice orgánu moci výkonné nesmí do rozhodovací činnosti soudů zasahovat. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o.s.ř.
5. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné a přípustné odvolání. Namítl, že soud prvního stupně postavil své rozhodnutí zásadní měrou na formalistické právní argumentaci, čímž řízení postihl vadou. Soud prvního stupně uvedl, že v posuzovaném řízení nebylo vydáno žádné

rozhodnutí, které by bylo jako nezákonné zrušeno nebo změněno. Opominul však, že žalobce navrhoval, aby řízení bylo přerušeno do doby, než bude rozhodnuto o jím podané žalobě pro zmatečnost proti rozhodnutím Městského soudu v Praze sp. zn. 72 Co 309, 310, 311, 312, 313 a 314/2019. Pokud by žaloba pro zmatečnost byla úspěšná, byla by naplněna podmínka podle § 8 odst. 1 OdpŠk, tj. zrušení rozhodnutí, na niž soud prvního stupně lpí. Návrh žalobce na přerušování řízení však soud prvního stupně zamítl a žalobce se proti tomuto usnesení nemohl odvolat. Žalobce hodlá vyvozovat odpovědnost státu za svou utrpěnou újmu a křivdy z „dlouhodobé, intenzivní a vědomé škodné činnosti soudních osob senátu 72 Co proti němu a jeho nezletilému dítěti“. Postup soudu prvního stupně považuje žalobce za projev libovůle. Dále namítl, že odůvodnění rozsudku je nepřezkoumatelné pro nepřesvědčivost a vyhýbavost. Soud prvního stupně se přesvědčivě nevypořádal s argumentací žalobce a s jeho nároky zdržovacími, odstraňovacími a satisfakčními. Žalobce je v postavení oběti, poškozeného a soudní moc ČR v postavení škůdce, zneužívající svou převahu a moc. Rozhodovací činnost senátu 72 Co je excesivní, proto je neudržitelný závěr, že žalovaná z pozice orgánu moci výkonné nesmí zasahovat do rozhodovací činnosti soudních orgánů a posuzovat ji. Ve věcech žalobce došlo k fatálnímu selhání soudní moci. Žalobce v žalobě poukázal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1774/08, I. ÚS 529/09, II. ÚS 3516/20, z nichž dovozuje, že požadavek na nezákonnost rozhodnutí podle OdpŠk nutně nezahrnuje formální zrušení či změnu rozhodnutí. Dále poukazoval na rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 30. 9. 2003, Gerhrad Kobler, C-224/01, kde byla dovozena odpovědnost státu i z nezrušeného rozhodnutí soudu, které nelze napadnout opravnými prostředky. Žalobce měl za to, že tato možnost dopadá i na jeho případ, neboť na něm a jeho nezletilém synovi je páchána křivda, srovnatelná s restitučními křivdami minulého režimu a žalobce je dlouhodobě poškozován výkonem soudcovské funkce, byla u něj destruována důvěra v soudní moc a právní stát. Dovojuje, že v jeho případě je možno povolat k odpovědnosti žalovanou, neboť dochází „programově k nepřipustnému automatickému vylučování odpovědnosti moci soudní za řádný obsah rozhodnutí, které vydává, a nepřipustění k odpovědnosti ani jinou složku moci, zde výkonnou poté, co soudní moc fatálně selhala.“. V kompenzačním řízení není podle žalobce postavení účastníků rovné a žalované nepřisluší, aby se dovolávala Listiny základních práv a svobod. Žádný státní orgán ani soud nemůže jednat, konat a postupovat bez zákonné licence, neproporcionálně a nepřiměřeným způsobem. Žalobce jako oběť, poškozený, může činit a požadovat po orgánech státu cokoliv, co není zákonem zakázáno. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

6. Žalovaná vyjádřila s napadeným rozsudkem souhlas a navrhla jeho potvrzení.
7. Odvolací soud jednal v nepřítomnosti žalobce a žalované podle § 101 odst. 2 o.s.ř. za použití § 211 o.s.ř., neboť žalovaná se z odvolacího jednání omluvila a souhlasila, aby bylo jednáno v její nepřítomnosti, žalobce se k odvolacímu jednání bez omluvy nedostavil.
8. Odvolací soud přezkoumal k odvolání žalobce rozsudek včetně řízení, které jeho vydání přecházelo podle § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.
9. Odvolací soud vycházel ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně, která jsou správná a v souladu s nespornými tvrzeními účastníků a obsahem provedených důkazů.
10. Na zjištěný skutkový stav soud prvního stupně správně aplikoval zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a přílepkou judikatury, na kterou odvolací soud pro stručnost odkazuje.

11. Odvolací soud předně neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným, jak namítá žalobce. Rozsudek je odůvodněn řádně, v souladu s požadavky uvedenými v § 157 odst. 2 o.s.ř.
12. Odvolací soud se závěry soudu prvního stupně o tom, že ve věci není dán odpovědnostní titul, na základě kterého by žalovaná byla povinna žalobci poskytnout požadovaná plnění, naprosto souhlasí. Námitky vznesené v odvolání nepovažuje za opodstatněné.
13. Podle § 5 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena *a) rozhodnutím*, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, *b) nesprávným úředním postupem*.
14. Pro dovození odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem je třeba naplnění tří podmínek: 1) existence nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu 2) vznik škody a 3) existence příčinné souvislosti mezi nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím a vznikem škody. Není-li naplněna byť jen jedna z nich, nemůže být žalobce se svým nárokem úspěšný.
15. Podle § 8 odst. 1 OdpŠk lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
16. V projednávané věci žalobce svůj nárok vyvozuje z údajně vadných rozhodnutí senátu Městského soudu v Praze 72 Co, která byla vydána v rámci odvolací činnosti v opatrovnickém řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 11 P 50/2015. Ze samotných tvrzení žalobce se podává, že ani jedno z jím označených rozhodnutí nebylo pro nezákonnost zrušeno ani změněno příslušným orgánem. Již pro nesplnění této základní podmínky nemůže být případná újma, kterou žalobce pocítuje, předmětem odškodnění ze strany orgánů státu podle OdpŠk.
17. Z žalobcových tvrzení plyne v zásadě to, že nesouhlasil v rámci opatrovnického řízení s některými ve věci vydanými rozhodnutími. Pouhý nesouhlas s výsledkem rozhodovací činnosti soudu však nemůže odpovědnost státu založit. Tvrzení žalobce o tom, že rozhodování senátu 72 Co byla excesivní, projevem libovůle, škodné činnosti soudních osob, není nijak blíže specifikováno a nic takového se z obsahu spisu nepodává.
18. Důvodná není námitka žalobce, že soud prvního stupně měl k jeho návrhu řízení přerušit do skončení řízení o žalobě pro zmatečnost, kterou žalobce proti označeným usnesením podal s tím, že v případě, že by jí bylo vyhověno, by byla splněna podmínka zrušení rozhodnutí. Soud prvního stupně správně jeho návrhu na přerušování řízení nevyhověl, neboť k tomu podle § 109 odst. 2 písm. c) o.s.ř. nebyl důvod. Žaloba pro zmatečnost je mimořádným opravným prostředkem, který je možno podat jen za přesně stanovených podmínek. V řízení o žalobě pro zmatečnost není řešena žádná otázka, která by mohla mít význam pro rozhodnutí soudu v této věci ve smyslu § 109 odst. 2 písm. c) o.s.ř. Teoretická možnost vyhovění žalobě takovou otázkou, zakládající důvod k přerušování řízení není.
19. Žalobcem v odvolání zmíněná judikatura Ústavního soudu není pro danou věc použitelná, neboť se týká po skutkové stránce zcela jiných případů (restitucí, činnosti notáře, rozhodnutí okresního úřadu).
20. Podle § 13 odst. 1 OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem.

21. Podle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 3013/2011 *je nesprávným úředním postupem porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu při jeho činnosti*, a to i při takových úkonech, kterou jsou prováděny v rámci činnosti rozhodovací, *avšak neodrazí se bezprostředně v obsahu vydaného rozhodnutí*. Obdobně se Nejvyšší soud vyslovil též v rozhodnutí sp. zn. 28 Cdo 3199/2009, v němž uvedl, že „Vyústil-li nesprávný úřední postup ve vydání rozhodnutí, může být důvodem pro uplatnění nároku na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb. jen toto rozhodnutí.“.
22. V projednávané věci žalobce své nároky vyvozuje z jím specifikovaných rozhodnutí odvolacího soudu. Namítaná pochybení (údajná libovůle, excesivita, vědomě škodná činnost soudních osob) se tedy podle jeho tvrzení měla promítnout ve výsledku rozhodovací činnosti. V takovém případě nelze posuzovat případné nesprávnosti či vady tohoto postupu jinak než z hlediska odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, jak správně uvedl soud prvního stupně v napadeném rozsudku.
23. Nesprávný úřední postup pak nelze shledat ani ve věci, která se týkala žalobcovy stížnosti evidované pod Spr 1138/2018, neboť jeho stížností se správa soudu řádně zabývala a stížnost byla vyřízena.
24. S nároky, kterými žalobce požadoval zdržení se zásahů a odstranění jejich následků, nemohl být od počátku úspěšný, neboť takové nároky z OdpŠk nevyplývají. Názor žalobce, že jako oběť a poškozený může činit a požadovat po orgánech státu cokoli, co není zákonem zakázáno, není správný. Naopak, pokud žalobcovy požadavky neodpovídají hmotnému právu, nemůže s nimi být úspěšný. Podle OdpŠk lze za vzniklou nemajetkovou újmu poskytnout buď konstatování porušení práva, omluvu či zadostiučinění v penězích (§ 31 OdpŠk), nikoli zdržení se zásahů či odstranění jejich následků.
25. Na základě výše uvedeného se odvolací soud zcela ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně o nedůvodnosti žaloby. Proto podle § 219 o.s.ř. rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil, včetně rozhodnutí o nákladech řízení, o nichž bylo rozhodnuto v souladu s § 142 odst. 1 o.s.ř. a vyhl. č. 254/2015 Sb.
26. O náhradě nákladů řízení odvolacího rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř. a contrario. Žalovaná byla v odvolacím řízení plně úspěšná, avšak náklady odvolacího řízení jí nevznikly.
27. O návrhu žalobce na vydání opravného usnesení odvolací soud nerozhodoval, neboť k rozhodnutí o něm je příslušný soud prvního stupně.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustné** dovolání, které se podává ve lhůtě dvou měsíců od doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně za podmínek § 237 o.s.ř.

Praha 9. listopadu 2022

JUDr. Ladislava Mentbergerová v.r.
předsedkyně senátu